

ÅRSPLAN 23/25

Snippen FUS Barnehage

INNHOOLD

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Denne årsplanen skal vise hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Årsplanen skal også beskrive hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.

Visjon:
Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek og glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:

- Alle deltar i et fellesskap.
- Vi gir barna et trygt sted hvor de skal få rom og frihet til å utfolde seg.
- Leken er det viktigste verktøyet vi har for å jobbe mot vår visjon og våre verdier.
- Barna skal ha venner, føle seg trygge og frie.

Verdier: Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:

- Vi er engasjerte ansatte som brenner for jobben vi gjør, vi har en genuin interesse for barn og barns lek. Vi er lekne ansatte med mye humor, glede og en utpreget JA-holdning. Vi er imøtekommende og alle skal føle seg sett og anerkjent
- Vi skaper gylne øyeblikk sammen med barna. Vi skal være nytenkende og se muligheter istedenfor begrensninger. Vi er rollemodeller som skal inspirere til lek og kreativitet. Vi følger opp barnas initiativ og deler deres nysgjerrighet.
- Vi er tilstede med både kropp og sjel. Vi tar barn på alvor og befinner oss der barna til enhver tid er - fysisk, psykisk og følelsesmessig. Vi ser hvert enkelt barn og dets behov.

Hovedmål:

- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen
- Våre metoder for å jobbe mot målene:
- Personalet deltar på kompetanseutvikling gjennom FUS skolen
- Personalet deltar på veiledning
- Personalet CLASS sertifiseres hvert år og jobber aktivt med barnet først.

I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.

2. OM BARNEHAGEN

Snippen FUS barnehage ligger i et etablert boområde mellom Holmen og Hovseter og har eksistert helt siden 1950. Navnet Snippen har lang historie fra nærmiljøet, og var i sin tid navnet på en husmannsplass under Øvre Smestad gård, som lå der barnehagen ligger i dag. Utearealet ligger godt avskjermet fra trafikk og er stort og flott med variert naturlig terreng. Friområdet rundt barnehagen brukes flittig, og det er kort vei til skogsterreng og offentlige kommunikasjonsmidler.

Barnehagen har to avdelinger. Snapp er avdeling for barn fra 0-3 år og på Snute går barn i alderen 3-6 år. Vi er totalt 30 barn i barnehagen dette barnehageåret. I Snippen FUS mener vi leken er fundamentet for barnets allsidige utvikling. Vår filosofi er at det beste læringsmiljøet skapes ved å ha små enheter, hvor det er fokus på lek og omsorg i nære relasjoner til de man har rundt seg. Barnehagen er et sted hvor barna skal oppleve glede og mestring. For å få til dette er det viktig å jobbe med barnas trygghet og tilknytning i barnehagen. Vi jobber for å gi barna gode dager med glede og hverdagsmagi. Hos oss får barna oppleve læring, utvikling og mestring gjennom lek. Hos oss kommer barnet først!

Snippen FUS barnehages satsningsområder Barns medvirkning

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.»

Utdanningsdirektoratet 2017, s.27)

I barnehagen vår arbeider vi for å ta barnas interesser på alvor! Vi har observerer/samtaler med barna over en lengre periode, skriver ned hva de er interessert i og liker å gjøre i barnehagen.

Utdrag fra Barnehaeloven § 3 Barns rett til medvirkning:

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Gode relasjoner og en positiv dialog mellom barna og personalet, og mellom personalet og foreldrene, er en forutsetning for å kunne ta barnas medvirkning på alvor. Barn har mange måter å uttrykke seg på, fra babling, gråt,

mimikk og bevegelser, til bruk av det verbale språket sitt. Barnehagen må ta hensyn til at barn er forskjellige. Barnas personlighet, historie, kulturelle bakgrunn, kjønn og alder vil være med å prege barnas reaksjoner og opplevelser. Det er viktig at barnas rett til å ytre seg ut fra sine egne forutsetninger respekteres og ivaretas.

Barna trenger tydelige, varme og omsorgsfulle voksne som både kan ta i mot innspill og være beslutningsdyktige. Barna kan ikke alltid få det slik de ønsker, men de ansatte må likevel bekrefte at barnas ytring er oppfattet, og forklare egne beslutninger på en slik måte at barna føler seg respektert og ivaretatt. I arbeidet med barns medvirkning bruker vi blant annet planlagte og spontane barnesamtaler.

I Snippen skal vi være oppmerksomme på hva barn er interesserte i og opptatt av. Vi skal fange opp det som preger deres hverdag, og ta dette på alvor. Noen ganger kan det føre til et prosjekt om et spesielt tema, andre ganger kan det bli en naturlig del av aktiviteter vi er i gang med. Vi ønsker å ta barnas initiativ på alvor og også lytte til alle barn. Barnas erfaringer og uttrykk i etterkant av en aktivitet vil være en god pekepinn for oss når vi skal vurdere vår virksomhet.

VENNSKAP OG LEK

«Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.»

(Utdanningsdirektoratet 2017, s. 23)

«Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.»

(Utdanningsdirektoratet 2017, s. 20)

Mål:

1. At barna skal få tid, rom, inspirasjon til å være i lek og lære seg forskjellige leker
2. At barna skal få utvikle vennskap og sosial kompetanse

Leken har stor plass i barnas liv. Vi vil derfor legge til rette for variert lek for alle aldersgrupper i barnehagen. Det finnes mange ulike former for lek. Et trygt og

spennende lekemiljø med fysiske utfordringer og voksne med positive holdninger til barn som leker, vil være med på å inspirere barna. Vi ser ofte at det vi bruker av dramatisering f.eks. i samlinger, eller det barna har sett på film, hørt på lydbok, blitt lest for eller fortalt vil dukke opp i leken hos barna senere. De blir inspirert av små innspill og ideer, og kan ha stor glede av å få utfolde seg med dette videre i leken.

Vi vil også prøve å utvide barnas lekerepertoar, ved å høre hva barna er interessert i, hva de har lyst til å leke med. Gi dem inspirasjonskilder og muligheter, men ikke la alt nødvendigvis være tilgjengelig til samme tid, Variasjon er viktig.

Vi vil ved behov dele opp barnegruppa i forskjellige lekegrupper. Lekegruppene prøver vi å gjennomføre hver dag. Her forsøker vi å sette sammen gruppene sånn at man blir litt utfordra på å samspille med noen man ikke ville ha tatt initiativ til å leke med på egenhånd. Dette gjør vi for å få en god sammensveisa gjeng. Dette betyr ikke at det ikke vil bli lekt på tvers av gruppene.

Snippen FUS barnehage

Adresse: Flyveien 11
0770 Oslo
Tlf: 40 03 28 61
E-post: dl.snippen@bhg.no

Kontaktinfo til de ulike basene:

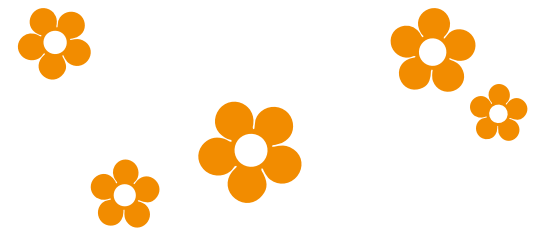
Snapp (0-3 år)

Pedagogiske ledere:
Ingrid og Emilia
Tlf: 40032911
snapp.snippen@bhg.no

Snute (3-6 år)

Pedagogisk leder
Sondre
Tlf: 40032913
snute.snippen@bhg.no

fus.no/snippen

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirker av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv.»
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

- Barna skal få mulighet til å påvirke sine egne liv
- Barna skal få utvikle et positivt forhold til seg selv.
- De skal bli møtt med empati slik at de får mulighet til å videreutvikle egen empati
- Omgivelsene skal legge til rette for lek og allsidig utvikling.

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Våre metoder for å fremme demokrati:

- Barnas meninger og perspektiver skal legges til grunn i planer og evalueringer.
- Rett til å snakke sammen, være uenige og å erfare at det finnes forskjellige synspunkter.
- Barna skal ha rett til medvirkning som tilsier at de erfarer at de selv kan bestemme, velge og gi uttrykk for hva de vil eller har lyst til. De skal oppleve at de blir lyttet til.

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

Våre metoder for å fremme mangfold og gjensidig respekt:

- Den ansattes rolle og språkbruk: Vi vil ha en bevisst væremåte og språkbruk, der åpenhet, inkludering og undring er gjennomgående. Vi vil ha et positivt fokus, og trekke frem og bruke ulike forutsetninger og styrker hos barn og ansatte, og fremme stolthet over egen identitet
- Høytider og markeringer: Vi vil på ulike måter markere eller jobbe med ulike høytider og merkedager
- Besøk og invitasjoner: Vi vil dra på besøk og invitere folk til å besøke oss. Dette kan være fra steder som institusjoner, folks hjem og organisasjoner
- Kunst og kultur: Vi skal bruke sanger, bøker og leker som er rettet mot kulturelt mangfold, fellesskap og likeverd

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

- Vi har kjønnsnøytrale lekemiljø på avdelingene
- Vi har rom for mangfold og legger til rette for barns uttrykk med tanke på egen identitet
- Vi er bevisste på hvordan vi ordlegger oss med tanke på definering av farger, klær, gjenstander slik at vi unngår gutt og jente stereotypier

Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10.)

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

Barna skal kildesortere på sine avdelinger

Førskolebarna resirkulerer glass og metall i beholdere i nærmiljø

Livsmestring og helse

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Begrepet livsmestring har de senere år fått stor oppmerksomhet, og har også fått plass i rammeplanens verdigrunnlag. Det er barnehageansatte, i tett samarbeid med foresatte sitt ansvar å fremme barns livsmestring. Livsmestring er et komplekst begrep som omfatter mye, og har ofte forskjellig innhold avhengig av hvem man snakker med. For noen er livsmestring knyttet til barns potensial og ressurser, mens det for andre kanskje knyttes til barns utfordringer.

Det er viktig å huske på at barn lever her og nå, og de skal møte både oppturer og nedturen, og at livet skal LEVES og ikke mestres. Vi bør være forsiktige med å definere om et barn mestrer livet eller ikke, eller hva de eventuelt måtte ha behov for senere i livet for å bli i stand til å mestre. Barn er små mennesker med individuelle behov, interesser og ikke minst rettigheter. Barnehagen skal være en forebyggende og helsefremmende arena, der personalet må ta utgangspunkt i barnets modenhet, interesser og evner.

Livsmestring bygges best i vanlige hverdagsaktiviteter der barn er i lek og får delta selv og ved at de ansatte skaper rom for deres følelsesuttrykk og deres utforskende og lekende innstilling. Barn må få kjenne på kroppen at de er gode nok, selv om de ikke alltid mestrer det de prøver. De ansatte må altså sørge for at alle barn føler seg inkludert i fellesskapet. Barn må også få muligheten til å prøve ut alle sidene med samspill, lek og vennskap, der de kan få erfaringer som kan hjelpe dem å forstå og håndtere utfordringer de vil møte på. Dersom barn møtes av ansatte som gir dem respekt og tillit, vil de forhåpentligvis forstå og møte nye opplevelser med tro på at de klarer å stå i utfordrende situasjoner, og de vil søke støtte i andre om de har behov for det.

Alle barn har rett til et liv uten vold, overgrep og krenkelser. Norsk lov er en av de strengeste, og med utgangspunkt i barnehageloven gir rammeplanen for barnehagen forpliktende og overordnede mål og rammer for personalet, som skal sikre barns rettigheter. Gjennom den daglige kontakten med foreldre og barn, er barnehagens ansatte i en sentral posisjon til å 9 forebygge, identifisere og avdekke om barn utsettes for ekskludering, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep (Lehn & Sivertsen, 2022, s.5&6)

Barnegruppa vår er liten, dette gjør at vi ser enkeltbarnet godt, vi ser hva barna er interessert i, hva og hvem de leker med, hva de mestrer godt, og det noen kanskje trenger ekstra støtte og motivering for å få til. Dette gjør at vi har gode rammer for å håndtere situasjoner det kan oppstå mobbing og krenkelser i, både i for- og etterkant. Vi har fokus på positiv grensesetting og vi prater med barna om situasjoner som oppstår, og der gjennom kan vi finne en mer hensiktsmessig strategi sammen.

Vi har varmmat to ganger i uka, grøt to ganger, i tillegg til smørelunsj som vi har en dag. Her fokuserer vi på gode stunder rundt måltidet, her kan vi filosofere om stort og smått, samt innta god og næringsrik mat. De eldste barna er noen ganger med å lage maten vi skal ha, her får de medvirke og lære om hvordan man lager mat, og hvor maten kommer fra.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helhetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn uttrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.

Emosjonskompetanse hos barn og ansatte: Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for å skape forut-

sigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: de ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger: Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.

BARNET FØRST!

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring: De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk) eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar - sekvenser,

slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utveksling mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først:

Omsorg

Personalet i barnehagen skal legge til rette for at barna opplever omsorg i hverdagen, da dette skaper grunnlag for trygghet, trivsel, og for utviklingen av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal jobbe aktivt mot omsorgsfulle relasjoner mellom barna og mellom barna og personalet. I hverdagen skal barna oppleve å bli sett, forstått og at de får den hjelpen og støtten de til enhver tid har behov for.

Våre tiltak for å oppnå dette i Snippen FUS er:

- Vi skal legge til rette for at barna får den nødvendige roen og hvilen de trenger for å
- fungere optimalt i hverdagen
- Vi i barnehagen skal ivareta alle barnas behov for omsorg, trygghet og trivsel, og vi skal
- være imøtekommende og åpne overfor hvert enkelt barn.
- Vi bruker sosioemosjonell støtte med fokus på positivt klima gjennom relasjoner, positive følelser, kommunikasjon og respekt gjennom bruken av barnet først og CLASS.
- Vi skal skape et miljø som oppmuntrer barna til både å kunne motta og gi omsorg ovenfor
- seg selv og andre .

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken skal være en arena for barnas utvikling, læring, sosiale og språklige samhandling. Barnehagen skal legge til rette for et inkluderende miljø der alle barna deltar i lek.

Våre tiltak for å oppnå dette i Snippen FUS er:

- Vi bruker CLASS som veileder for tilrettelegging for leken.
- Vi deler barna inn i mindre lekegrupper.
- Vi organiserer rom, tid og lekematerialer for å inspirere til ulike typer lek.

- Gjennom observasjon analyserer og støtter ansatte leken for å delta og berike leken på barns premisser.
- Ansatte skal gjennom refleksjon og økt kunnskap om lek, forstå betydningen av leken for barns liv og utvikling
- Ansatte er aktive i leken, og legger til rette for at det blir en arena hvor følelser og opplevelser kan utforskes og bearbeides.
- Vi organiserer rommet og tilrettelegger lekematerialet bevisst etter deres nivå og interesse
- for å videreutvikle barnas lek.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Våre tiltak for å oppnå dette i Snippen FUS er:

- Personalet skal støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre,
- oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Personalet skal støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette i Snippen FUS er:

- Personalet skal anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk
- og støtte deres språkutvikling
- Personalet skal stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- Personalet skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk
- som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker
- og følelser
- Personalet skal være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Gjennom barnet først fokuserer vi på språkmodellering, det vil si at vi har hyppige samtaler med barna gjennom dagen, vi fokuserer på å stille åpne spørsmål, repeterer og jobber med å utvikle språket.

5. BARNS MEDVIRKNING

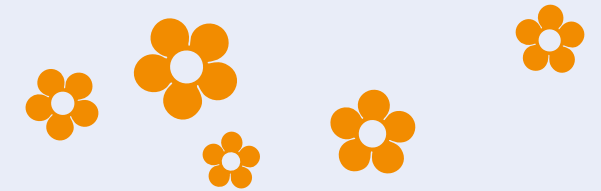
«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

- Barna møter ansatte som er oppmerksomme på deres måte å kommunisere på, og blir
- tillagt ansvar i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar
- de ikke er rustet å ta.
- Barna møter engasjerte voksne som anerkjenner barna for den de er, det de mener, føler og ønsker.
- Vi tilbyr barna ulike leker og aktiviteter ut fra deres innspill, interesser og behov.
- Vi oppmuntre barna til å gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger.
- .

6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

- Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog med foreldrene.
- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1.
- Det er viktig at det daglige samarbeidet bygger på gjensidig tillit og åpenhet. Spesielt viktig for et godt samarbeid er den daglige kontakten ved levering og henting.
- Foreldresamtaler to ganger i året (høst og vår). Her fokuseres det på barnets utvikling, trivsel, helse, erfaringer og læring.
- Foreldremøter to ganger i året (høst og vår)
- Oppstarts samtaler etter ca 6 uker der nye barn har startet.
- Brukerundersøkelser.
- SU har ansvar for felles arrangementer som fester, foreldre kaffe o.l.
- Hos oss har vi SU møter en gang ca hver sjetten uke. Og ved behov.

Samarbeid med andre instanser:

Bydel Vestre Aker, Oslo: Bydel Vestre Aker, Oslo er tilsynsmyndighet for barnehagen. Vi har samordnet opptak med bydelen.

Pedagogisk fagsenter: Pedagogisk fagsenter er en veiledningstjeneste som retter seg mot barn og unge med spesielle hjelpebehov. Barnehagen samarbeider med Pedagogisk fagsenter i saker som gjelder enkeltbarn, bistår med veiledning av personalet og gir spesialpedagogisk hjelp ved behov.

Pedagogisk Psykologisk Tjeneste: Barn, unge og voksne med særskilte behov skal få hjelp fra PP-tjenesten slik at de sikres gode opplærings- og utviklingsmuligheter. PPT skal bistå barnehager og skoler i arbeidet med tilpasset opplæring.

Helsestasjonen: Barnehagen samarbeider med helsestasjonen i forbindelse med smittevern og i saker som gjelder enkeltbarn

Oslo hjelpen: Familiehuset er ett lavterskeltilbud for familier som trenger råd og veiledningstjenester. Her arbeider familieveiledere og psykologer med variert kompetanse og erfaring. Barnehagen henviser familier som trenger hjelp og støtte til familiehuset. Tilbudet er frivillig og gratis.

Barnevernet: Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnehagen har opplysnings- og meldeplikt til barnevernstjenesten.

Barneskoler: Vi samarbeider med skoler som våre førskolebarn sokner til. Vårt samarbeid er nedfelt i et årshjul som revideres hver høst, og er en del av Oslostandarden for overgangen fra barnehage til skole. Før skolestart overføres informasjon om det enkelte barn til skolen, dersom foreldrene samtykker i dette.

Foreldreutvalget for barnehager (FUB): Foreldreutvalget for barnehager (FUB) er et nasjonalt utvalg for og med foreldre som har barn i barnehage. FUBs hovedmål er at samarbeidet mellom hjem og barnehage bidrar til at alle barn i barnehagen, uavhengig av barnets sosiale, økonomiske og etniske bakgrunn og funksjonsnivå, får et best mulig tilbud. Et godt samarbeid kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller og til en god overgang fra barnehage til skole. FUBs arbeid skal styrke foreldreengasjementet og foreldreinnflytelsen i barnehagen. www.fubhg.no

7. OVERGANGER

Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en trygg og god tilvenning:

- Hos oss tilbyr vi foreldreaktiv tilvenning over fem dager.
- Alle nye barn får tilknytningsperson som følger opp barn og foresatte.
- Vi tilbyr hjemmebesøk til nye barn før oppstart.
- Vi arrangerer besøksdager i april og mai hvor nye barn og foresatte kan besøke barnehagen og bli kjent med barn, ansatte og nye barn.
- Vi arrangerer felles informasjonsmøte for alle nye foresatte i juni.
- Vi tilrettelegger tilvenningsprosessen til hvert enkelt barn og familie, samt ut fra når på året de starter.
- Tilvenning | Snippen FUS barnehage as
-

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

- Vi har fokus på å være sammen i fellesskap i barnehagen.
- Fra april/ mai har vi besøkstider der de som skal bytte avdeling er på besøk noen timer pr uke.
- Mot sommeren er begge avdelinger mye sammen ute og inne og er med hverandre på ulike aktiviteter.
- Vi bruker hverandres avdelinger ved mulighet, slik at alle barn er kjent med begge avdelingene.

Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Samarbeidet med skolen består i at skolen tar kontakt med barnehagen på våren, der det blir avtalt et møte med pedagogisk leder. I forkant får foreldre til barnehageslutterne brev der de godkjenner at barnehagen gir informasjon om barnet til skolen. I tillegg til innskriving, får barnehageslutterne tilbud om å komme på besøk til skolen på våren. Vi forsøker å samarbeide med andre barnehager når vi har klubb, dette fordi vi ikke har så mange skolestartere, dette er tilfelle for de barnehagene vi samarbeider med også.

Det vi jobber med er å gjøre barna nysgjerrige og undrende, slik at de utvikler evnen til å “lære å lære”. “Vi forsøker å ruste barn til en fremtid vi ikke vet noe om. Vi håper å bidra til å styrke barns tro på seg selv, og at de tenker “hvordan kan jeg finne ut av ting selv?” når de møter ulike utfordringer og problemstillinger.

Teknologi er sentralt nå, og vil trolig fortsatt være det i fremtiden. Vi tenker det er veldig viktig å bidra til at barna utvikler en evne til kritisk tenkning. Vi skal være med å bidra til å ruste barna for resten av livet.

Barnehageslutterne trenger litt ekstra utfordringer og lar seg lett engasjere til å prøve ut nye ting, og vil forske og finne svar på sine spørsmål. Barna skal lære gjennom å være aktive deltagere, og skal ha medvirkning i sin barnehagehverdag. Førskoleklubb, har vi en gang i uka, foregår i ca 1 time. I denne økta legger de ansatte til rette for at barna får med seg varierte erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen

(Utdanningsdirektoratet 2017, s.33 & 34).

Det vi som oftest gjør er:

- Ser på redd barnas nettside “rettighetsslottet” for å gi barna en begynnende forståelse for deres rettigheter
- Vi jobber mye med sosial kompetanse, dette gjennom forskjellige bøker, vi snakker om følelser. Vi leker og utforsker sosiale normer og koder i de trygge rammene som leken i barnehagen bærer preg av, og vi snakker sammen erfaringer vi gjør oss.
- Vi ser også på serien “Skolestarterne” på NRK Super for å la barna få se og gjøre seg tanker basert på det de ser barna i serien tenker, føler og opplever

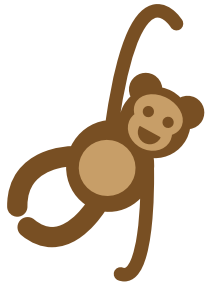
8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid." Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

- Vi har personalmøter.
- Planleggingsdager, der faglig påfyll fra FUS eller andre foredragsholdere hjelper oss å utvikle oss.
- Ledermøter har vi jevnlig for å lære av hverandre og øke kompetansen til barnehagen
- Veiledning i hverdagssituasjoner der vi kan benytte oss av egne erfaringer sammen med faget for å videreutvikle oss.

Planlegging

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

- Vi bruker kalenderen i MyKid for å tydeliggjøre hva vi gjør uke og hver dag. Planleggingen av hvordan ukene ser ut er opp til måned, tema og barnas initiativ og ønsker.
- Vi bruker avdelingsmøter og personalmøter til å planlegge hva som skal gjøres på huset og avdelingene.
- Vi skriver årsplan og bruker implementeringsplan for barnet først
- Planleggingen baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe.

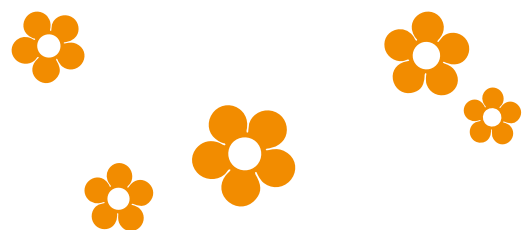
Vurdering

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering

- Vi har årlige CLASS observasjoner
- Relasjonskart
- TRAS
- Vi filmer egen praksis for sammen å evaluere og skape utvikling

Dokumentasjon

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39)

Våre metoder for dokumentasjon:

- Dette er en arbeidsmåte som gjør hverdagen synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt.
- Vi bruker MyKid for å synliggjøre og dokumentere vår praksis.
- Gjennom bilder fra hverdagen og tekst til, vil det være tydelig å se hva barna har gjort gjennom dagen.
- Ved å bruke denne formen for dokumentasjon gir det stor mulighet for foreldre å snakke med barna hjemme om hva de har gjort, ved å bruke bilder fra MyKid i dialog med barna hjemme.
- Periodevis med tilbakeblikk over det viktigste som har skjedd foregående periode og tanker og ideer for kommende periode.
- Vi evaluerer fortløpende og etter endt tema/prosjektarbeid.
- Gjøre dokumentasjon synlig for barna.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40)

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Jobbe i mindre grupper .
- Tilrettelegge for lek og aktiviteter ut ifra alder og modningsnivå.
- Systematisk observasjon av barn slik at man tidlig kan fange opp hva enkeltbarn trenger.
- Tilrettelegge for en god hverdag for hvert enkelt barn.

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

NOTATER

[illegible]

NOTATER

[illegible]

